

ח' תשרי התשע"ו

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

מחלקת הבחינות הארצית

בחינה בהלכות שבת

הוראות:

בחלק א' יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה. בחלק ב' יש לציין שו"ע ונו"כ.

- א. הקפד על כתב ברור ומסודר, כולל רווחים בין התשובות, כותרות לנושאים, ומסקנת התשובה.
- ב. בכל חלק (עיון, ובקיאות) שאלה אחת לבחירה.
- ג. כתב שאינו קריא לא תהיה התחייבות לבדוק. בהצלחה!!!

עיון (ח"א)

1. שה"ה וחזרה

- א. ישראל שאמר בשבת לגוי לחמם עבורו מאכל (לח/יבש) בידיים, או בגרמא, מה דין המאכל? לכתחילה ובדיעבד?
- ב. מהו שיעור שה"ה בפת ובפשטידא? ומה דינם כשעבר והשהם מע"ש באופן האסור, בשוגג, או במזיד?

2. אמירה וקריאה בשבת

- א. האם מותר לגבאי בית הכנסת לעיין ביום הכיפורים ברשימה שהכין מבעו"י על מנת לסדר את המתפללים במקומותיהם?
- ב. מכתב שהובא בשבת ע"י הדוור (ישראל/ נכרי) האם ובאלו תנאים מותר לקרוא בו? פרט.

3. מוקצה

- א. אבנים שנשארו מהבנין, או נדבך של אבנים, או אבנים סתם, האם ובאלו דרכים מותר לטלטלם בשבת?
- ב. תינוק האוחז צעצוע (חשמלי/מכני) ביזו, האם מותר לאביו להרים את התינוק בשבת, או להחזיק ביזו ולטייל עמו?
- ג. חומס, או שעועית, שהיה מערב שבת שרוי במים מחוץ למקרר, וכן דלעת ששהתה מע"ש מחוץ למקרר, האם מותר להכניסם למקרר בשבת ע"מ למנוע את קלקולם?

4. מלאכת צד ובונה

- א. "לא קשיא הא בחולה מחמת אישתא הא בחולה מחמת אובצנא" – כיצד ביארו זאת הראשונים? ומהי דעתו של מרן השו"ע בזה?
- ב. האם מותר לסגור את דלת הבית במקרים הבאים: 1. כאשר נכנסו חיה או עוף לבית וכוונתו להינצל מן הקור. 2. כאשר נכנסו חיה ועוף לבית שיש בו ב' פתחים וסוגר דלת אחת בלבד. 3. עוף שכבר ניצוד כגון שקנה בעל חי בערב שבת, אלא שלא הורגל עדיין בביתו, וכוונתו בסגירת הדלת לשמר את ביתו?
- ג. מנה לפחות חמישה סוגי אוהלים שמותר לעשותם בשבת? וציין מקורות הדין.

5. מבשל ומעשה שבת

- א. תבשיל שבושל בשיעור כמאב"ד, וגמר ישראל בישולו בשבת, האם מותר לאוכלו בשבת?
- ב. האם מותר לשרות לחם במרק רותח על מנת שיהיה נוח למאכל הקטנים והזקנים?
- ג. האם מותר לתת סוכר או מלח בכ"ר? או בכלי שני? נמק. [מצד מבשל ומצד נולד].

6. מלאכת בורר

- א. האם שייך מלאכת בורר – 1. בשני סוגי דגים? 2. בחתיכות גדולות וקטנות ממין אחד? 3. ברירה במין אחד? 4. כאשר ב' המינים נמצאים אחד מעל השני והוא מעוניין במין התחתון? נמק.

- ב. שקדים ואגוזים קלופים שהיו מעורבים זה בזה, וחפץ עתה לאכול את השקדים בלבד, האם מותר לברור ולהוציא את האגוזים מתוך התערובת, על מנת לאכול את השקדים?

הרבנות הראשית לישראל
THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

מחלקת הבהינות הארצית

7. מלאכת סוחט

- א. האם מותר לסחוט "ענבי בוסר" לתוך המאכל "סמוך לסעודה"?
- ב. האם מותר לסחוט "לימון" הנתון בתוך רשת בשבת? נמק
- ג. ציין לפחות חמש אפשרויות שמותר להמיס שלג או קרח בשבת?

8. מלאכת קורע ודיני רפואה בשבת

- א. "חותלות של גרוגרות ושל תמרים - מתיר ומפקיע וחותר". (שבת קמו.) - באר נא מהו מפקיע?
- ב. האם מותר לפתוח פצע מוגלתי בשבת ביד או בכלי? פרט.
- ג. אשה הסובלת מגודש, האם ובאלו דרכים ניתן להקל לשאוב את החלב? והאם בשאיבה או ביניקה עובר באיסור תורה?

בקיאות (ח"ב)

1. השאלה והשכרה לגוי בשבת

- א. האם מותר להשאל או להשכיר רכב לגוי?
- ב. בעל חוות סוסים המשכיר לימים, או לתקופות ממושכות, האם מותר להשכיר סוס לגוי כאשר יתנה עמו שינוח בשבת? וכיצד יתמודד הישראל במקרה שהוא שותף עם הגוי בחווה הנ"ל?

2. הבדלה

- א. מי שאין לו יין, ולא שאר משקין, האם רשאי לאכול ולשתות במוצאי שבת בלי להבדיל?
- ב. השומע הבדלה בבית הכנסת ונתכוון לצאת ידי חובה האם רשאי להבדיל שוב בביתו עבור אשתו?

3. הוצאה

- א. המתארח בבית מלון בשבת וירא שיגנבו את מעותיו, האם הוא רשאי לצאת לבית הכנסת, כאשר מעותיו תפורים לו בבגדו?
- ב. האם מותר לאדם לצאת לרשות הרבים עם כלב הקשור לרצועה המוחזקת בידו בשבת?

4. מלאכת הזרע והקוצר

- א. האם מותר להניח צמחי נוי, ופרחים, בכד של מים בשבת?
- ב. "אילן שיבשו פירותיו התולש מהן בשבת חייב חטאת" - האם מדובר גם כשיבשו עוקצי הפירות עמהם?

5. השמעת קול בשבת

- א. אדם המאחר לביתו בליל שבת ובני ביתו ישנים, או שמעוניין לקרוא למשרתת לצורך דבר מסוים, האם מותר לצלצל בפעמון (מכני) במקרים אלו?
- ב. האם מותר להזמין נגן נכרי ע"מ לנגן בשמחת הנישואין, או בברית מילה הנערכת בשבת?
- ג. האם מותר למחוא כף במקרים הבאים: 1. להבריש עופות ובעלי חיים הבאים לאכול את פירותיו? 2. בשמחת תורה? 3. בשמחת נישואין?

6. מלאכת כותב ומוחק

- א. האם מותר לחתוך בשבת עוגה שיש עליה אותיות, או ציורים?
- ב. האם מותר לרשום על הספר עם הציפורן לסימן?